

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
CENTRALIZUOTAI VALDOMO VALSTYBĖS TURTO VALDYTOJO
ĮSTATYMO NR. XII-791 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII–791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP–2054 antras variantas parengtas atsižvelgus į Seimo Teisės departamento išvadas. Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo (toliau – CVVTVĮ) 4 straipsnio 2 dalis numato, kad centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas (valstybės įmonė Turto bankas), įgyvendindamas centralizuotą valstybės nekilnojamojo turto valdymą, valdo, naudoja jam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patikėjimo teise perduotą valstybės nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtus valstybinės žemės sklypus ir jais disponuoja, parduoda įstatymų nustatyta tvarka valstybės nekilnojamąjį turtą ir jam priskirtus žemės sklypus, ir kitus nekilnojamuosius daiktus bei atlieka kitas minėtame įstatyme numatytas funkcijas.

Pastaruoju metu tiek viešojoje erdvėje, tiek Lietuvos Respublikos Seime bei kitose valstybės institucijose vyko diskusijos dėl Reabilitacijos centro „Pušyno kelias“ pastatų, esančių Pušyno kelias 23, 25, 27, Vilniuje, galimo pardavimo. Siekiant pardavimo procedūras įgyvendinti skaidriai, efektyviai ir gaunant didžiausią naudą visuomenei, buvo siūloma perduoti šį turtą pardavimo organizavimui didelę pardavimo viešuose aukcionuose patirtį turinčiai valstybės įmonei Turto bankui, tačiau toks siūlymas šiuo metu negalėjo būti įgyvendinamas, nes minėtas turtas nėra valstybės nuosavybė. Minėtas turtas yra valdomas viešosios įstaigos nuosavybės teise, todėl gali būti parduodamas viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Projektas) yra siekiama suteikti teisę centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui (valstybės įmonei Turto bankui) viešuose aukcionuose parduoti ne tik valstybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, tačiau ir viešosioms įstaigoms, kurių dalininku yra valstybė ar savivaldybė, nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, su jomis sudarius sutartis dėl tokio turto pardavimo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto rengėjas – Lietuvos Respublikos Seimo narys Jurgis Razma.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Įstatymai draudžia kitiems subjektams jiems valstybės perduotą nekilnojamąjį turtą, kai valstybės turtas valdomas patikėjimo teise, perleisti tretiesiems asmenims (žr. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnį, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 str.). Jei tokio turto įstaigos nebenaudoja valstybinėms funkcijoms vykdyti, jis turi būti grąžinamas tam, kas jį perdavė.

Kiti įstatymai numato galimybę atitinkamoms valstybės institucijoms, viešosioms įstaigoms, įskaitant ir tas, kurių savininkas ar dalininkas yra valstybė ar savivaldybė, įgyti nekilnojamąjį turtą nuosavybės teise (pagal testamentą, dovanojimo būdu) jų vardu (pavyzdžiui, Mokslo ir studijų įstatymas, Profesinių mokyklų įstatymas, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas). Kai nekilnojamąjį turtą nuosavybės teise valdo valstybinės institucijos, jos gali tokį nekilnojamąjį turtą įstatymo nustatyta tvarka perleisti tretiesiems asmenims.

Tačiau nekilnojamojo turto, įgyto nuosavybės teise, perleidimas, kai toks turtas nebereikalingas valstybės priskirtoms funkcijoms vykdyti, kai šias funkcijas vykdo viešosios įstaigos, įstatymais nenustatytas, nors įstatymai leidžia ir viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė įgyti turtą nuosavybės teise įstaigos vardu, kai turtas joms dovanojamas ar paveldimas.

Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymu (toliau tekste – ir Įstatymas) įmonei yra numatyta teisė vykdyti valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimą, be kita ko, sudaryti su kitais akcininkais valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų pardavimo kartu su šių akcininkų akcijomis sutartis (Įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punktas), bet nenumatyta nei pareiga, nei teisė sudaryti sutartis su viešosiomis įstaigomis, kurių savininkas ar dalininkas yra valstybė, dėl šioms įstaigoms nuosavybės teise priklausančio nebereikalingo valstybės priskirtoms funkcijoms vykdyti nekilnojamojo turto pardavimo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Projektu siekiama sudaryti galimybę nereikalingą viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, jų nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, parduoti panaudojant gautas lėšas viešosios įstaigos veiklai vykdyti. Tuo tikslu siūloma nustatyti skaidrią viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra savivaldybė ar valstybė, pardavimo tvarką. Atsižvelgiant į tai, kad tokio turto (dovanoto, paveldėto ir pan.) vienetų yra nedidelis skaičius, numatoma pareiga Lietuvos Respublikos centralizuotai turto valdytojui viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė nekilnojamąjį turtą parduoti pagal sudarytą sutartį su viešąja įstaiga. Įstatymo projektu taip pat suteikiama teisė viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra savivaldybė, kreiptis į Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją sudaryti sutartį, o viešajai įstaigai, kurių savininkė ar viena iš dalininkų yra valstybė, nustatoma pareiga kreiptis į centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją sudaryti sutartį dėl jai nuosavybės teise priklausančio nebereikalingo valstybės priskirtoms nekilnojamojo turto pardavimo, joms gavus Vyriausybės nustatyta tvarka leidimą, kai įvykdytos numatytos sąlygos tokiam leidimui gauti, be kita ko, pagrindžiant gautų lėšų už parduotą nekilnojamąjį turtą panaudojimą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priimtas įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Reikės pakeisti Vyriausybės ir jos įgaliotos institucijos teisės aktus.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Atitinka.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų valstybės lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai „Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.